

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Klara Marić

**POVIJEST RAZVOJA KINEZIOLOŠKE STRUKE NA UČITELJSKIM
STUDIJIMA U OSIJEKU OD 1893. DO 2017.**

DIPLOMSKI RAD

Osijek, 2018.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij

**POVIJEST RAZVOJA KINEZIOLOŠKE STRUKE NA UČITELJSKIM
STUDIJIMA U OSIJEKU OD 1893. DO 2017.**

DIPLOMSKI RAD

Predmet: Kineziološka metodika 2

Mentor: Tihomir Vidranski, izv.prof.dr.sc.

Student: Klara Marić

Matični broj: 2766

Modul: A

Osijek

Veljača, 2018.

Zahvaljujem svom mentoru, izv.prof.dr.sc. Tihomiru Vidranskom na ukazanom povjerenju i pruženoj pomoći tijekom izrade diplomskog rada.

Zahvaljujem se svim svojim prijateljima na pruženoj potpori bez kojih cijeli ovaj tijek mog studiranja ne bi prošao tako lako i zabavno.

Zahvaljujem svojoj obitelji bez koje moje postignuće ne bi bilo moguće bez njihove pomoći i potpore.

SAŽETAK

U ovome radu može se vidjeti kronološko stvaranje i nastanak preddiplomskog sveučilišnog studija Kineziologije na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku. Nakon prikupljanja brojnih izvora prikazan je razvoj kineziološke struke od 1893. do 2017. godine. Kreće se od samog osnivanja Učiteljske škole u Osijeku gdje je i započelo prvo školovanje učitelja. Zatim slijedi osnivanje Pedagoške akademije kod koje ćemo istaknuti studijsku grupu razredna nastava i fizička kultura. Nakon nekoliko godina postojanja Pedagoške akademije ona prerasta u Pedagoški fakultet. Školske godine 1998. Učiteljski studij preuzima Visoka učiteljska škola kroz nekoliko godina njezinog djelovanja nakon čega ona prerasta u Učiteljski fakultet. Učiteljski fakultet kroz svoje djelovanje i razvijanje mijenja naziv 2014. godine u Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti. Potrebama zajednice, grada i županije te samim razvojem fakulteta došlo je do osnivanja nove studijske grupe, Preddiplomskog sveučilišnog studija Kineziologije.

Ključne riječi: Učiteljska škola, Pedagoška akademija, FOOZOS, studij kineziologije

SUMMARY

In this paper we can see the chronological creation and forming of the undergraduate university study of Kinesiology at the Faculty of Educational Sciences in Osijek. By collecting numerous sources this work will show the development of the kinesiology profession from 1893 to 2017. Starting from the establishment of the Teacher's School in Osijek, because that is where education of teachers first started. Next we follow the establishment of the Pedagogical Academy, where we will highlight the study group of classroom teaching and physical education. After several years of the existing, Pedagogical Academy changes name into Pedagogical Faculty. In the 1998 school year Teacher study is taken over by the High Teacher School through several years of its activity, to later develop into the Faculty of Teacher Education. The Faculty of Teacher Education through its activities and development changes its name in 2014 to the Faculty of Educational Sciences. The needs of community, town and county, and also the development of the faculty led to the establishment of a new study group, the Undergraduate University Study of Kinesiology.

Keywords: Teacher School, Pedagogical Academy, FOOZOS, Study of Kinesiology

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. OSNIVANJE UČITELJSKE ŠKOLE U OSIJEKU	3
2.1. Razdoblje od 1893. do 1941. godine	4
2.2. Razdoblje od 1941. do 1965. godine	5
3. Pedagoška akademija	7
3.1. Studijska grupa razredna nastava	7
3.2. Studijska grupa fizička kultura	8
4. PEDAGOŠKI FAKULTET	10
4.1. Učiteljski studij	10
4.2. Tjelesna i zdravstvena kultura	11
5. VISOKA UČITELJSKA ŠKOLA	12
6. FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI	14
6.1. Kineziološki kolegiji	14
7. Preddiplomski sveučilišni studij Kineziologija	16
7.1. Zastupljeni kolegiji	17
8. PROFESORI KROZ POVIJEST	19
9. ZAKLJUČAK	21
10. LITERATURA	22

1. UVOD

Unatrag nekoliko godina počela se pojavljivati sve veća potreba za Kineziološkim studijem na području istočne Hrvatske. Kako je Osječko-baranjska županija, kao i sam grad Osijek, kroz povijest stvorila bogato sportsko nasljeđe ne čudi ovonastala potreba. Također, prestankom rada Pedagoške akademije sve do sada nije postojao studij na preddiplomskoj razini iz područja kineziologije istočno od Zagreba. Broj sportskih udruga raste pa tako i broj potrebnih stručnjaka koji ih provode. Sve navedeno potiče realiziranje i nastanak studija. Ovim radom će se u cjelini obuhvatiti povijest kineziološke struke na učiteljskim studijima u Osijeku. Predočen je rast i razvoj već od 1893. godine pa sve do danas. Podaci koji će se prikazati nalaze se u mnogobrojnim spisima i knjigama koji su u ovome radu na najbolji način ujedinjeni. Time je omogućen brži i jednostavniji pristup za sve one koje ova tema zanima.

2. OSNIVANJE UČITELJSKE ŠKOLE U OSIJEKU

Obrazovanje budućih učitelja počelo je već u ranoj 1777. godini kada su se škole dijelile na *normalne* u kojima su se odgajali budući učitelji te na *narodne*. Narodne škole dijelile su se na *gradske, trgovišne i seoske*. Pučko školstvo se teže razvijalo u razdoblju oko 1835. S intenzivnijim razvojem krenulo je tek od 1874. Navedena godina je značajna jer su škole postale javne i dostupne svoj djeci. Škola je postala obvezna za svu djecu koja su navršila 7 godina. S obzirom na nagli porast škola, pojavio se problem nedostatka učitelja. Naglom potrebom za sve obrazovanim učiteljima, pedagoški tečajevi koji su u početku trajali nekoliko mjeseci produženi su na jednogodišnje i dvogodišnje. Također, zbog navedene potrebe tečajevi su se, osim na glavnim normalnim školama, organizirali i na razvijenijim glavnim školama (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 9 - 39) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6).

„U Zagrebu je 1849. godine osnovana prva samostalna, o glavnoj normalnoj školi neovisna, učiteljska škola u Hrvatskoj pod nazivom *Učiteljna učionica zagrebačka*, a bila je spojena s *Kraljevskom višom elementarnom učionom zagrebačkom*. Imala je 2 tečaja (trajala je 2 godine).“ (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 10) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6). Tijekom narednih godina neke od značajnijih promjena bile su one koje su se dogodile od 1874. godine. Zakon koji je donešen te godine podiže školovanje s dvogodišnje na trogodišnje obrazovanje učitelja te 1888. godine na četverogodišnje. Također je zanimljivo da su uveli ispit zrelosti i ispit o osposobljavanju. (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 9 - 39) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6).

2.1. Razdoblje od 1893. do 1941. godine

Krajem 19. stoljeća pojavila se potreba za učiteljskom školom u Osijeku, ali ne samo zbog potrebe grada Osijeka, već i kako bi se pokrila cijela Slavonija. Kroz nekoliko godina borbe putem molbi i zahtjeva, škola je započela s radom 1. rujna 1893. godine. Škola je otvorena pod nazivom Kraljevska muška škola te je smještena u zgradi Donjogradske pučke škole (danas Osnovna škola Jagode Truhelke). Prvi odabrani nastavnici su bili: Antun Matić koji je predavao matematiku, geometrijsko risanje, prirodoslovlje i prostoručno risanje, August Langhoffer predavao je prirodopis, Albin Ester koji je predavao gimnastiku i dr. Škola se kroz svoje prve četiri godine uzdigla u potpunosti na noge, imala je sva četiri tečaja te se preselila na novu lokaciju (danas Obrtnička škola). Škola je kroz narednih nekoliko godina sve više napredovala i opremala se sve boljom opremom za što kvalitetnije obrazovanje učitelja. Osobito je važno spomenuti školsku godinu 1909./10 kada je došla naredba da se radi pokusa smiju upisati i žene kao javne učenice. Iste te godine na školi su se upisale prve nastavnice. Nekoliko godina nakon ovih napredaka i uspjeha stigle su i teške godine za razvoj škole uslijed Prvog svjetskog rata i bolesti koje su se pojavile. Nastava je kraće trajala i škola se trebala seliti po drugim ustanovama zbog potrebe vojske. Slomom Austro-Ugarske Monarhije i stvaranjem Kraljevine SHS škola se vraća na svoj uobičajeni rad. Od početka rada ove škole pa sve do spomenutih godina uvjeti za upis bili su isti. Uvjeti su: navršenih 15 godina, svjedodžba javnog liječnika o učenikovu potpunom zdravlju, školska svjedodžba o završenoj maloj gimnaziji, ili maloj realci, ili višoj pučkoj školi i položen prijemni ispit koji je obuhvaćao sve predmete koji su se učili u gore navedenim školama. Ustrojem nove države provedene su određene uredbe i odluke te zakoni. Jedan od zakona je i zakon o učiteljskim školama u kojem je ujednačeno školovanje učitelja u cijeloj zemlji te se 1929. godine s četiri godine produžuje na pet. Ujednačavanje škola dovelo je do promjene naziva te se tako naziv kraljevska zamjenjuje s državna pa Učiteljska škola u Osijeku od 1926. godine nosi naziv Državna učiteljska škola u Osijeku. Također, izraz tečaj zamijenjen je izrazom razred. Od školske godine 1919./20 do 1930./31. nije bilo značajnijih promjena u školstvu. Tek kada je osnovana Banovina Hrvatska 1939. godine dolazi do bitnijih promjena. Umjesto upisnica, vraća se glavni katalog (dnevnik) koji je u skladu s hrvatskom jezičnom tradicijom. Što se tiče predmeta, nije bilo značajnijih promjena. Bitno je spomenuti da škola nije imala gimnastičku dvoranu, nego se služila jednom privremeno praznom školskom učionicom i školskim dvorištem. Profesori koji su držali gimnastiku bili su Slava Kovalska te Đorđe Kolarov. „Uvjeti za upis u učiteljske škole bili su ovi: završen četvrti razred srednje škole i položen niži

tečajni ispit ili završen ispit za učenike građanskih škola, koji su morali polagati i dopunski ispit iz hrvatskog jezika i matematike, komisijski pregled u školi kojim se dokazivalo „da su potpuno zdravi, da imaju dobar sluh i glas za pjevanje i glazbu te ako s uspjehom polože prijemni ispit iz notnog pjevanja i ako nisu stariji od 17 godina.“ (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 19) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6).

U navedenom su razdoblju među nastavnicima prvotno prevladavali muškarci, ali postupno se povećavao broj žena. Broj učenika u početku bio je velik, a pred kraj razdoblja se smanjivao zbog sve strožijih kriterija. (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 9 - 39) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6).

2.2. Razdoblje od 1941. do 1965. godine

U razdoblju od 1941 do 1945. godine školovanje je skraćeno s pet na četiri godine zbog nedostatka učitelja. U to vrijeme izvršene su neznatne promjene u nastavnom planu, predmeti ostaju isti, samo su neki promijenili nazive te je utvrđen točan redoslijed predmeta u glavnom imeniku, svjedodžbama i priručnom imeniku. Nama je bitno spomenuti da predmet gimnastika mijenja naziv u tjelovježba. Uvjeti rada u ovom razdoblju bili su izuzetno teški zbog rata te se čak školske godine 1944./45. nastava nije održavala jer je škola ostala bez zgrade. Broj nastavnika se s godinama smanjivao dok je broj učenika varirao: bilo ih je više, pa se broj smanjivao pa se opet povećavao. Nakon rata pa sve do 1949. godine obnavljale su se u ratu oštećene škole i gradile su se nove. Pojavile su se akcije masovnog opismenjavanja kako bi se čim prije smanjio broj nepismenih, a uvedeno je obvezno osnovno obrazovanje koje se s četiri godine produžuje na sedam godina. Godine 1950. školovanje od sedam godina produžuje se na osam. Promjene, koje su nastale povećanjem broja osnovnih škola te produženja školovanja, dovode do potrebe za većim brojem učitelja i nastavnika. Od 1953. godine škola nosi naziv Učiteljska škola Božidara Maslarića. Također, te se godine osnovalo Društvo za tjelesni odgoj „Partizan” Osijek II. Društvo je vodila Anica Šula. „Dovršanjem Općeg zakona o upravljanju školom (1995.), kojim se društveno upravljanje uvodi i u škole te

Općeg zakona o školstvu (1958.), uspostavljen je novi i jedinstveni školski sustav u Jugoslaviji. Umjesto dosadašnjeg posebnog obrazovanja za učitelje i predmetne nastavnike u osnovnoj školi uvode se jedinstvene pedagoške akademije u trajanju od dvije godine sa smjerovima za razrednu i predmetnu nastavu. To dovodi do ukidanja učiteljskih škola pa tako i Učiteljske škole u Osijeku.“ (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 28.) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6).

Školske godine 1961./1962. upisana je zadnja generacija učenika Učiteljske škole koji svoje školovanje završavaju školske godine 1964./65. te time škola prestaje djelovati. (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 9 - 39) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6).

3. PEDAGOŠKA AKADEMIJA

Rješenjem Izvršnoga vijeća Sabora SHS školske godine 1961./62. započela je s radom Pedagoška akademija. Ona je dijelila zgradu s Pedagoškom gimnazijom i Učiteljskom školom. Osnivanjem ove akademije ostvaren je jedinstveni sustav obrazovanja nastavnog kadra za osnovne škole. Studij Razredne nastave bio je u kombinaciji s hrvatskim jezikom ili s matematikom. Navedena ideja nije dugo opstala te je tako školske godine 1965./66. pokrenut studij dvogodišnje razredne nastave. Pedagoška akademija organizira rad na usavršavanju nastavnika osnovne škole, samostalno i u suradnji s drugim ustanovama koje rade na tom poslu. (Radman, Lj., Lagumdžija, N. (2004.). Tragovima zapisa o prošlosti Učiteljske škole u Osijeku (1893. – 1965.) U Martinčić, J., Hackenberger, D.(ur.), *Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965.* (str. 9 - 39) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6). Akademija je početkom djelovanja uzela u obzir formiranje budućih nastavnika kao društvenih i javnih radnika te im pruža solidnu pedagošku, psihološku i stručno-metodičku spremu. Također, nastavu su organizirali tako da svi studenti slušaju jedan dio zajedno. Zajednički studiji u prvoj godini bili su: Filozofija i Sociologija, Pedagogija i Psihološke nauke te Fizički odgoj i Školska higijena. Kasnije se uvodi Kultura usmenog i pismenog izraza te Predvojničke obuke, a još kasnijih godina i Didaktika. U zadnjim godinama akademije pojavljuju se Osnove narodne obrane koji mijenja Predvojničke vježbe te novi kolegij AV tehnika. Smatrali su da zajednički studiji omogućuju svim studentima isti opseg obrazovanja koje je neophodno svim nastavnicima bez obzira na vrstu njihovog posebnog studija. Posebni dio studija dijelio se na dvanaest studijskih grupa. Školske godine 1972./73. na studij se uvodi i Predškolski odgoj. (Pedagoška akademija. *IZVJEŠTAJI o radu Pedagoške akademije Osijek u razdoblju od 1961. do 1977. šk.g.* Osijek: Pedagoški fakultet)

3.1. Studijska grupa razredna nastava

Posebne studijske grupe koje su se odnosile na Razrednu nastavu, dijelile su se na dvije grupe. Jedna grupa bila je Razredna nastava s hrvatskosrpskim jezikom, dok je druga bila Razredna nastava s matematikom. Kolegiji koji su bili prisutni su: Metodika razredne nastave s praktičnim vježbama, Likovni odgoj, Muzički odgoj i Fizički odgoj. Prema spisima sam primijetila da se fizički odgoj nije održavao u četvrtom semestru. Izvještaj o radu u školskoj godini 1964./65. ukazuje nam da se na studiju Razredne nastave pojavljuju novi kolegiji.

Osim novih kolegija Razredna nastava više nije dvopredmetna već jednopredmetna. Zbog ove promjene došlo je do povećanja broja studenata, zatim i kolegija. Bitno je istaknuti da se Fizički odgoj sada zove Fizički odgoj s metodikom. Također, nema ga u četvrtom semestru i studenti ga slušaju dva puta tjedno kao i ranijih godina. Iz spisa možemo pročitati da studenti teže savladavaju gradivo i vježbe iz ovog kolegija iz nekoliko razloga, a jedan od njih je nedostatak prostora. (Pedagoška akademija. *IZVJEŠTAJI o radu Pedagoške akademije Osijek u razdoblju od 1961. do 1977. šk.g.* Osijek: Pedagoški fakultet)

3.2. Studijska grupa fizička kultura

Prema izvještajima o radu akademije može se primijetiti da se od samog njezinog postojanja pojavljuje poseban studij Fizička kultura te i sama Katedra za fizičku kulturu. Profesori za fizičku kulturu na prvoj godini bili su Vlado Aubrecht i Marija Ropret koji su bili stalni profesori više škole, Dražen Vagner, honorarni predavač kojeg u drugoj školskoj godini zamjenjuje Vlatko Horvat i Đorđe Isajlović, honorarni-voditelj vježbi. Školske godine 1964./65. Dražen Vagner ponovno se pojavljuje kao honorarni predavač te se uz njega pojavljuju još dva honorarna predavača Mihajlo Biglbauer i Ante Ivandić. Prema izvješću studijske grupe Fizička kultura vidimo da se školske godine 1964./65. broj studenata znatno smanjio. Razlozi smanjenja su neozbiljnost studenata prilikom upisivanja ove katedre, teški materijalni uvjeti, pomanjkanje terena, dvorane za vježbanje i učenje i sl. Prisutna je bila velika rascjepkanost radnih mjesta što je uvelike trošilo energiju studenata i profesora. Također, jednim od problema smatrao se velik broj vanjskih suradnika. Svake školske godine je održana terenska nastava koja se odnosi na skijanje na Jahorini, biciklističke ture, logorovanje na kojima su studenti naučili najviše i dali su najbolje rezultate. Studenti ove studijske grupe aktivno sudjeluju u ispitivanju fizičkih deformacija djece te upućuju na korektivnu gimnastiku. Što se tiče dvorane, primjećujemo poboljšanje uvjeta školske godine 1965./66. Predavanja i vježbe održavale su se u novim prostorijama i dvoranama izgrađene točno prema potrebama ovog studija. Sljedeće školske godine primjećeno je da se svake godine upisuju sve sposobniji studenti i s boljim uspjehom od prijašnjih generacija. Pojavljuju se problemi s terminima vježbaonice. S obzirom na to da dvorana nije u vlasništvu akademije, pojavljuje se nemogućnost organiziranja nastave u danom vremenu od strane vlasnika dvorane. Unatoč izgrađenim terenima za odbojku i košarku, još uvijek postoje problemi s predavanjima praktičnog karaktera. Dakle, problemi koji su se povlačili godinama su to što

dvorana nije u vlasništvu akademije te nedostatak financijskih sredstava. Zbog nedostatka financijskih sredstava dvorana je često bila oštećena, sprave su povremeno bile neispravne, dvorana je bila često nečista i nije bila dovoljno zagrijana. Kolegiji koje su studenti slušali na prvoj godini su: Osnove fizičke kulture, Anatomija čovjeka, Fiziologija, Osnove biomehanike, Opća fizička priprema, Oblikovanje tijela i korektivne vježbe, Nogomet, Rukomet, Plivanje, Metodika nastave fizičkog odgoja te Logorovanje i Skijanje u trajanju od deset dana. Na drugoj, ujedno i zadnjoj godini ove studijske grupe studenti slušaju: Fiziologija, Sportska medicina s higijenom, Opća fizička priprema, Sportska gimnastika, Oblikovanje tijela i korektivne vježbe, Atletika, Košarka, Odbojka, Estetska gimnastika i plesovi te Logorovanje i Skijanje u razdoblju od deset dana. (Pedagoška akademija. *IZVJEŠTAJI o radu Pedagoške akademije Osijek u razdoblju od 1961. do 1977. šk.g. Osijek: Pedagoški fakultet*)

4. PEDAGOŠKI FAKULTET

„Nakon pribavljene potrebne dokumentacije na Pedagoškoj je akademiji u Osijeku 20. lipnja 1977. donesena odluka o proširenju djelatnosti i promjeni naziva u Pedagoški fakultet koji će s radom početi 1. listopada 1977.“ (Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku (2002.). *Pedagoški fakultet (1977. – 2002.): Proslov*. Osijek: Pedagoški fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.). Fakultet je započeo s radom iako nije stvorio dovoljno kvalitetne uvjete za rad. Najizraženiji problem bio je nedostatak profesora. Prema spisima se može vidjeti da su akademske godine 1977./78. nositelji nastave bili 7 doktora znanosti i 18 magistara. Od djelovanja Pedagoškog fakulteta pa do kraja njegovog djelovanja upisan je 12 131 student. Iz Pedagoškog fakulteta se odvojio Učiteljski studij akademske godine 1998./99. Pedagoški fakultet mijenja naziv u Filozofski fakultet 1999. godine. (Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku (2002.). *Pedagoški fakultet (1977. – 2002.): Proslov*. Osijek: Pedagoški fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.)

4.1. Učiteljski studij

Pri osnivanju Pedagoškog fakulteta 1977. godine ostala je i katedra Razredna nastava koja je u prvoj godini svojega djelovanja upisala 80 studenata. Kao i do sada, studenti su određene kolegije imali zajedno, a drugi dio bio je prema studijskim grupama. Jedan od zajedničkih kolegija bio je Tjelesni odgoj. Tjelesni odgoj je zastupljen po dva sata tjedno u prva četiri semestra. U prvom i drugom semestru nastava se odvijala kao opća fizička priprema koja obuhvaća osnove gimnastike, sportova i igara. U trećem i četvrtom semestru studenti bi se usavršavali u izabranoj sportskoj aktivnosti, dakle upoznavanje teoretskih osnova vođenja i organizacije izabrane aktivnosti te njezino izvođenje. Na studiju Razredne nastave pojavljuju se 20 različitih kolegija, od kojih je za nas značajan Metodika fizičkog odgoja. Nakon što studenti odslušaju ovaj kolegij, bit će sposobni razlikovati fizičku kulturu od tjelesnog odgoja, objasniti pojmove i zadatke metodike tjelesnog odgoja, znat će psihičke i fizičke osobine učenika od prvog do četvrtog razreda osnovne škole te će znati program tjelesnog odgoja od prvog do četvrtog razreda. (Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku (2002.). *Pedagoški fakultet (1977. – 2002.): Učiteljski studij i predškolski odgoj (1977. – 1998.)*. Osijek: Pedagoški fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.)

4.2. Tjelesna i zdravstvena kultura

„Katedra je osnovana pri Pedagoškom fakultetu 1977. godine s ciljem provođenja nastave tjelesne i zdravstvene kulture i izvannastavnih sportskih aktivnosti studenata na fakultetima Sveučilišta u Osijeku. Godine 1996. katedra je rasformirana, s tim da su članovi katedre raspoređeni po fakultetima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.“ (Špigel, Đ. (2002.). Tjelesna i zdravstvena kultura (1977. – 1985.) U Pedagoški fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, *Pedagoški fakultet (1977. – 2002.)* (str. 327.) Osijek, 2002.)

Na Pedagoškom fakultetu osnovana su dva studija koja se odnose na Fizičku kulturu. Jedan je osnovan kao smjer rekreacije, dok je drugi osnovan kao nastavnički smjer. Smjer rekreacije sastojao se od 13 kolegija, a to su: Osnove marksizma, Teorija i praksa samoupravnog socijalizma, Osnove općenarodne obrane, Strani jezik, Pedagogija, Psihologija odgoja i obrazovanja, Didaktika, Sociologija odgoja i obrazovanja, Sistematska kineziologija, Anatomija, Atletika, Sportske igre i Kineziološka rekreacija. Nastavnički smjer sastojao se od 17 kolegija, a to su: Osnove marksizma, TIPS, Osnove općenarodne obrane, Strani jezik, Pedagogija, Psihologija odgoja i obrazovanja, Kultura usmenog i pismenog izražavanja, Didaktika, Socijologija odgoja i obrazovanja, Sistemska kineziologija, Povijest sporta, Funkcionalna anatomija, Osnove kineziološke rekreacije, Polistrukturalna aciklička gibanja, Kineziološka fiziologija, Monostrukturalna gibanja i Osnove polistrukturalnih kompleksnih gibanja. Studenti će kroz navedene kolegije upoznati teorijske osnove rekreacije u cjelini, obučiti studente u primjeni kineziologije u različitim specifičnostima, oblicima djelatnosti kao što su školstvo, sport, rekreacija i kineziterapija. Također će proći osnove građe i funkcije čovjekovog tijela te funkciju organizma i organskih sistema za vrijeme gibanja. Kroz kolegije prolaze različite sportove (atletika, plivanje, skijanje, veslanje, biciklizam, odbojka, rukomet, nogomet, sportska gimnastika, ritmička gimnastika i ples). Proučit će rast i razvoj sporta kroz povijest. (Pedagoška akademija. *IZVJEŠTAJI o radu Pedagoške akademije Osijek u razdoblju od 1961. do 1977. šk.g.* Osijek: Pedagoški fakultet)

5. VISOKA UČITELJSKA ŠKOLA

Obrazovanje učitelja i odgajatelja preuzima 1998./99. novoosnovana Visoka učiteljska škola. Visoka učiteljska škola bila je sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Studij traje pet godina, odnosno deset semestara. Uvjeti za upis bili su završena gimnazija ili četverogodišnja srednja škola i zadovoljeni uvjeti razredbenoga postupka. Prilikom osnivanja jasno je da će Visoka učiteljska škola prema odobrenom programu obrazovati i osposobljavati, u pravilu, učitelje za potrebe razredne nastave. Program je u skladu s određenjem djelatnosti i ciljeva osnovnog školstva kako to kaže Zakon o osnovnom školstvu. Nastava se izvodila u zgradi Visoke učiteljske škole na adresi Lorenza Jägera 9, Osijek. Na Visokoj učiteljskoj školi u Osijeku ustrojavali su se četverogodišnji stručni učiteljski studiji dopunjeni s pojačanim programima iz predmeta povijest, informatika, engleski i njemački jezik. Ona je dijelila učionice s Filozofskim fakultetom i to veliku svečanu dvoranu, kao i specijalizirane informatičke učionice. Športska dvorana se iznajmljivala od osnovne škole koja je ujedno bila i vježbaonica.

Kineziološki kolegiji koji su bili prisutni u vrijeme postojanja Visoke učiteljske škole bili su: Izvanškolske sportske aktivnosti, Kineziologija, Kineziološka kultura, Kineziološka metodika I, Kineziološka metodika II, Kineziološki praktikum i Plivanje te izborni kolegij Ritmika i ples. Profesori koji su provodili ove kolegije su bili Mara Šumanović, Vera Filipović i Davor Rastovski. Izvannastavne i izvanškolske sportske aktivnosti osposobit će studente za samostalno vođenje izleta, tura, pohode i ekskurzije. Studenti će kroz kolegij Kineziologija moći razumijeti i biti osposobljeni primijeniti osnovne kineziološke zakonitosti o utjecaju tjelesne aktivnosti na različite segmente antropološkog statusa čovjeka, strukturu i opće zakonitosti upravljanog procesa vježbanja djece mlađe školske dobi. Cilj kolegija Kineziološka kultura je da studenti utvrde i prošire poznate te upoznaju nove aktulne kineziološke sadržaje. Sadržaji kolegija Kineziološka metodika I usavršit će kod studenata motorička znanja i vještine osobito one koji čine programski okvir u tjelesnom i zdravstvenom odgojno-obrazovnom području djece mlađe školske dobi. Očekuje se da studenti nakon odslušane Kineziološke metodike II mogu samostalno planirati, programirati i provoditi nastavu. Kroz Kineziološki praktikum prolaze i usavršavaju teme propisane Nastavnim planom i programom iz tjelesne i zdravstvene kulture za djecu mlađe školske dobi. Cilj kolegija Plivanje je obučiti neplivače i usavršiti plivačke tehnike. Izborni kolegij iz skupine kineziologije Ritmika i ples omogućit će da studenti upoznaju i usvoje temeljna

znanja iz ritmike i plesa, i time obogate svoja znanja i sposobnosti. (Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku (2005.). *Integrirani preddiplomski i diplomski petogodišnji sveučilišni studij za školskoga učitelja/učiteljicu* Osijek: Visoka učiteljska škola)

6. FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

„U akademskoj 2005./06. Visoka učiteljska škola prerasta u Učiteljski fakultet u Osijeku koji 11. rujna 2014. godine mijenja naziv u Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti mjesto je stjecanja i razmjene znanja te stručnoga usavršavanja i izgradnje kompetencija budućih magistara primarnoga obrazovanja i sveučilišnih prvostupnika i magistara ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.”¹ Na fakultetu su pri osnivanju postojala dva smjera, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij i trogodišnji stručni studij predškolskoga odgoja. Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij u trajanju od 5 godina nosi 300 ECTS bodova te osposobljava studente za kompetentnoga školskoga učitelja za odgoj i obrazovanje djece mlađe školske dobi s posebnim kompetencijama u ovisnosti o izbornom modulu studenta. Nakon prvog semestra studenti se opredjeljuju za jedan od izbornih modula. Postoje tri modula. Modul A - razvojni smjer, Modul B - smjer informatika i Modul C - smjer strani jezik. Po završetku petogodišnjega diplomskoga učiteljskoga studija student stječe naziv Magistar/magistra primarnoga obrazovanja. (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2014.). *Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti)

6.1. Kineziološki kolegiji

Kroz pet godina studiranja studenti prolaze nekoliko kolegija usko povezanih s kineziologijom. Na prvoj godini susreću se s Kineziološkom kulturom prvi i drugi semestar. Kineziološki praktikum polažu na drugoj godini. Zatim se na trećoj godini u ljetnom semestru održava Kineziologija, dok u zimskom Kineziološka metodika I i Izvannastavne i izvanškolske sportske aktivnosti. Studenti će kroz četvrtu godinu studija odlučiti Kineziološku metodiku II, uključujući sedmi i osmi semestar. Kineziološka bi kultura kod studenata trebala potaknuti upoznavanje novih aktualnih kinezioloških sadržaja i stjecanje navike za kontinuirano vježbanje. Student će moći primijeniti osnovne kineziološke zakonitosti o utjecaju tjelesne aktivnosti na različite segmente antropološkog statusa čovjeka, strukturu i opće zakonitosti upravljanog procesa vježbanja djece mlađe školske dobi.

¹ <http://wt.foozos.hr/povijest-fakulteta>

Kineziološkim praktikumom studenti će biti osposobljeni za temeljna znanja vještine i navike u tjelesno i zdravstveno odgojno-obrazovnom području, prema Planu i u programu propisanom za djecu mlađe školske dobi. Moći će, također, demonstrirati sve teme propisane Nastavnim planom i programom, provoditi asistenciju, čuvanje i pomaganje prilikom izvedbe svih elemenata te primjenjivati i metodičke postupke kod učenja. Studenti bi se, slušajući kolegij Kineziologija, trebali osposobiti za razumijevanje kinezioloških zakonitosti na kojima se temelje načela planiranja, programiranja, provođenja, kontrole i vrednovanja različitih oblika procesa vježbanja u području kineziološke edukacije. Kolegij Izvannastavne i izvanškolske sportske aktivnosti osposobit će studente da samostalno vode izlete, ture, pohode i ekskurzije. Moći će organizirati razredna, međurazredna i školska sportska natjecanja te voditi trenažni proces pripreme za natjecanja. Sadržaj Kineziološke metodike I koju slušaju u šestom semestru omogućit će im da razumiju i primijenjuju temeljne pojmove i zakonitosti kineziološke metodike vezane uz metode, principe, metodičke organizacijske oblike rada, strukturu i sadržaje okvirnog plana i programa tjelesne i zdravstvene kulture. Studente će se osposobiti za samostalno planiranje, programiranje i provedbu osnovnih i diferenciranih oblika rada s djecom mlađe školske dobi, programiranje nastave, praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje u nastavi tjelesne i zdravstvene kulture kroz kolegij Kineziološka metodika II. Profesori koji će studentima prenositi znanje i svoje iskustvo, osim onih koji su bili i u vrijeme Visoke učiteljske škole (Mara Šumanović, Vera Filipović i Davor Rastovski), su Zvonimir Tomac, Tihomir Vidranski i Darija Župan. (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2014.). *Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti)

7. PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ KINEZIOLOGIJA

Istočna Hrvatska ima oko milijun ljudi. Sportske djelatnosti i sportske udruge sve više rastu, a stručnih suradnika sve više nedostaje. Kroz povijest se pokazalo kako je istočna Hrvatska puna sportskog nasljeđa pa ne čudi da je potreba za stručnim kadrovima sve veća. Duže vrijeme se spominje otvaranje Kineziološkog studija na Osječkom sveučilištu koji bi bio jedini studij na preddiplomskoj razini iz područja kineziologije na ovom području Hrvatske. „Novi studijski programi utvrđeni su i novom strategijom razvoja Sveučilišta. Vizija razvoja osječkog Sveučilišta, a time i Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti kao njegove sastavnice, sadržana je u strateškom dokumentu „Strategija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011.-2020.“, koju je donio Senat i Sveučilišni savjet 19. prosinca 2011. godine.“ Tako se kao poseban zadatak za ostvarenje navedenog cilja pod točkom 3.1.9. navodi „Ustrojiti novi studij Tjelesne i zdravstvene kulture na Učiteljskom fakultetu u Osijeku. Izvršiti promjenu naziva Fakulteta“ (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2016.). *Studijski program preddiplomskog sveučilišnog studija kineziologija* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti str. 3.).

Tako se 1. 1. 2016. osnovala katedra za Kineziologiju, a odluku o pokretanju novog studijskog programa preddiplomskog sveučilišnog studija Kineziologija donio je Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 12. srpnja 2016. godine. Treba istaknuti profesore koji su dio katedre te su sudjelovali u nastajanju ovog studija. Oni su: dr.sc. Tihomir Vidranski, dr.sc. Zvonimir Tomac, dr. sc. Mara Šumanović, mr.sc. Dražen Rastovski, Josip Cvenić i Daria Župan. Odsjek za kineziologiju započeo je s radom 1. 10. 2017., a nastava je počela 2. 10. 2017. U prvu generaciju upisano je 57 studenata, od kojih je 9 na odbojci, 19 na nogometu i 29 na rekreaciji i fitnessu. Uvjete koje su trebali steći prilikom upisivanja su: završena srednja škola u trajanju od 4 godine, prolazak razredbenog postupka te zatim položeni ispiti obveznog dijela Državne mature na osnovnoj (B) razini (Hrvatski jezik, strani jezik, Matematika) i provjera specifičnih motoričkih znanja i/ili motoričkih sposobnosti. Razredbeni postupak obuhvaća ocjenu zdravstvene sposobnosti (eliminacijski kriterij), provjeru znanja plivanja (eliminacijski kriterij) i provjeru specifičnih motoričkih znanja i/ili motoričkih sposobnosti. Izravni upis na studij imaju pristupnici vrhunski sportaši Hrvatske (I.–II. kategorije) pod uvjetom da su zdravstveno sposobni i ako zadovolje na provjeri znanja plivanja. Preddiplomski sveučilišni studij Kineziologija traje tri godine (šest semestara), a završetkom student stječe naziv Sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/

baccalaurea) kineziologije (univ. bacc. cin.) - trener uz koji se navodi modul studija (npr: ATLETIKE, KOŠARKE, FITNESA, KINEZIOLOŠKE REKREACIJE) (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2016.). *Studijski program preddiplomskog sveučilišnog studija kineziologija* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti).

7.1. Zastupljeni kolegiji

„Preddiplomski sveučilišni studij Kineziologija je teoretsko-praktičan studij koji se temelji na trima primijenjenim područjima kineziologije: kineziologiji sporta, kineziološkoj rekreaciji i sistematskoj kineziologiji s dva modula, koji su u Studijskom programu jednakovrijedno zastupljeni. Strukturu studija čine obvezni i izborni predmeti raspoređeni kroz sve godine studija” (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2016.). *Studijski program preddiplomskog sveučilišnog studija kineziologija* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti str. 31.).

Studenti u drugom semestru, osim osnovnog izbornog modula kroz izborne predmete, mogu steći određene vještine i znanja koje će im pomoći u kvalitetnijem osposobljavanju za užu specijalizaciju. U okviru ovoga studija izvodi se obvezna stručna praksa koja se obavlja u sportskim udruženjima izabranog sporta, fitnesima, vrtićima i sl. Kako je već spomenuto studenti biraju modul sport ili modul kineziološka rekreacija. Kod modula sport na prvoj godini studenti će se susresti sa sljedećim kolegijima: Sistematska kineziologija, Osnovne kineziološke transformacije, Funkcionalna anatomija, Biomehanika, Antropološka analiza u izabranom sportu, Opća kineziološka metodika, Fiziologija sporta i vježbanja, Metodika kondicijske pripreme u izabranom sportu, Kineziološka analiza izabranog sporta, Stručna praksa u sportu I te izborni predmet. Od izbornih predmeta studenti mogu birati: Plivanje, Atletiku, Osnove kineziološke metodike i Prehrana sportaša. Na drugoj godini studenti će odslušati: Statistiku, Pedagogiju, Biološku kinatropologiju, Povijest, organizaciju i pravila izabranog sporta, Metodika tehničke i taktične pripreme u izabranom sportu I, Sportsku medicinu, Kineziološku terminologiju i komunikaciju u hrvatskom jeziku, Kineziološku analizu izabranog sporta, Programiranje treninga u izabranom sportu I, Stručnu praksu II te izborni predmet (Skijanje, Tenis, Rukomet, Organizacija i upravljanje sportom s osnovama sportskog prava, Prva pomoć, Sportska animacija, Odbojka, Nogomet). Zadnja godina preddiplomskog studija kineziologije obuhvaća: Psihologiju sporta i tjelesnog vježbanja,

Strani jezik (Engleski jezik, Njemački jezik), Teoriju treninga, Društvo i sport, Metodiku tehničke i taktičke pripreme u izabranom sportu II, Ekonomiju i menadžment u sportu, Programiranje treninga u izabranom sportu II, Kontrola treniranosti u izabranom sportu, Stručna praksa u sportu III, Završni rad te izborni predmet (Prevenција ozljeda sportaša, Elementarne igre, Košarka, Masaža, Kineziterapija). Studenti koji su se odlučili za modul kineziološka rekreacija na prvoj će godini odslušati Sistematsku kineziologiju, Osnovne kineziološke transformacije, Funkcionalnu anatomiju, Biomehaniku, Antropološku analizu u fitnessu, Opću kineziološku metodiku, Fiziologiju sporta i vježbanja, Kineziološku rekreaciju u slobodno vrijeme, Kineziološku analizu u fitnessu, Stručnu praksu u rekreaciji I te spomenuti izborni kolegiji. Studenti druge godine na ovom modulu imaju sljedeće kolegije: Statistika, Biološka kinantropologija, Pedagogija, Povijest tjelovježbe i sporta, Programiranje u kineziološkoj rekreaciji, Aerobika, Sportska medicina, Kineziološka terminologija i komunikacija u hrvatskom jeziku, Mjerenje i procjenjivanje fitnessa, Kineziološka rekreacija, Stručna praksa u rekreaciji II te spomenuti izborni kolegiji. Treća godina obuhvaća Psihologiju sporta i tjelesnog vježbanja, Teoriju treninga, Društvo i sport, Strani jezik (Engleski jezik, Njemački jezik), Individualni i grupni fitness programi, Ekonomiku i menadžment u sportu, Metodiku kineziološke rekreacije u turizmu, Stručnu praksu u rekreaciji III, Završni rad te navedene izborne kolegije. (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2016.). *Studijski program preddiplomskog sveučilišnog studija kineziologija* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti).

8. PROFESORI KROZ POVIJEST

U vrijeme postojanja učiteljske škole promijenili su se mnogobrojni profesori koji su predavali gimnastiku. Prvi koji se spominje je Albin Ester koji je predavao od 1893. do 1895. Nakon njega, u razdoblju od 1905. do 1916., bio je Gejza Krnic, zatim Ferdo Raušenberger (1908. – 1909.). Zatim slijedi niz profesora koji su bili kraće vrijeme, a to su: Vladimir Tucaković (1908. – 1909.), Danijel Bator (1908. – 1918.), Josip Škrinjarić (1909. – 1928.), Magjer Rudolf Franjin (1912. – 1920.), Bratoljub Šram (1914. – 1915.), Slava Kolavska (1923. – 1938.), Toma Štromar (1928. – 1931.), Budislav Šandorov (1928. – 1932.), Pavle Močanin (1929. – 1935.), Đorđe Kolarov (1932. – 1939.), Milojka Rubeša (1938. – 1946.). Vlatko Horvat predavao je gimnastiku na Učiteljskoj školi u razdoblju od 1940. do 1942., ali se pojavljuje i kao profesor na Pedagoškoj akademiji. Gimnastiku su još predavali: Miroslav Gjurin (1945. – 1947.), Maja Bogunović (1946. – 1949.), Anica Šula (1947. – 1965.) i Edo Grahovac (1952. – 1954.). Vlado Aubrecht spominje se kao profesor na Učiteljskoj školi u razdoblju od 1957. do 1962. godine. Također, od samog osnivanja akademije spominje se kao stalni profesor. Ljudevit Ištoka također je predavao gimnastiku u razdoblju od 1961 do 1963. godine te je jedno kraće vrijeme bio voditelj studijske grupe Kineziološka Rekreacija na Pedagoškoj akademiji. (Kelava., A. (2004.). Popis ravnatelja, profesora i maturanata Učiteljske škole u Osijeku (1893. - 1966)) U. Martinčić, J., Hackenberger, D. (ur.), Učiteljska škola u Osijeku 1893. – 1965. (str. 93 - 125) Osijek – Zagreb: Biblioteka Slavonije i Baranje ; knj. 6).

Mnogobrojni su se profesori pojavili i dok je djelovala Pedagoška akademija, kao već spomenuti koji su djelovali i u vrijeme Učiteljske škole kao što je Vlado Aubrecht i Ljudevit Ištoka. Ostali profesori koji su se pojavljivali su: Marija Ropret, Dražen Vagner, honorarni predavač kojeg u drugoj školskoj godini zamjenjuje Vlatko Horvat i Đorđe Isajlović, honorarni-voditelj vježbi. Školske godine 1964./65. Dražen Vagner ponovno se pojavljuje kao honorarni predavač te se uz njega pojavljuju još dva honorarna predavača Mihajlo Biglbauer i Ante Ivandić. Pedagoška akademija. IZVJEŠTAJI o radu Pedagoške akademije Osijek u razdoblju od 1961. do 1977. šk.g. Osijek: Pedagoški fakultet

Kada je Pedagoška akademija prerasla u Pedagoški fakultet Vlado Aubrecht, Marija Ropret, Dražen Vagner, Vlatko Horvat i Ljudevit Ištoka ostali su još nekoliko godina kao profesori na fakultetu. Ostali koji se spominju u tom razdoblju su:

Željko Lulić, Zlatko Kušes, Milan Vraneš, Ante Tucak, Josip Gašparac, Spasoje Jančić, Zlatko Kušec i Željko Vukić. Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku (2002.). Pedagoški fakultet (1977. – 2002.): Proslov. Osijek: Pedagoški fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.

Profesori koji su svoje znanje prenosili u vrijeme Visoke učiteljske škole su: mr. sc. Mara Šumanović, viši predavač Vera Filipović i Dražen Rastovski. Nakon Visoke učiteljske škole osniva se Učiteljski fakultet te se nakon njega naziv mijenja u Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, a osim navedenih još se pojavljuju i sljedeći profesori: doc.dr.sc. Tihomir Vidranski, dr.sc. Zvonimir Tomac i Darija Župan. (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2016.). Studijski program preddiplomskog sveučilišnog studija kineziologija Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti).

Odsjek za kineziologiju zahtijeva suradnju već postojećih profesora pa tako i novih suradnika: izv.prof.dr.sc. Tihomir Vidranski, doc.dr.sc. Zvonimir Tomac, dr.sc. Josip Cvenić, v.pred, mr.sc. Dražen Rastovski, v.pred., Daria Župan, pred., Jurica Lovrinčević, pred., Ivana Klaričić, asist., Petar Otković, asist. (zamjena), a u tijeku je i natječaj za dva nova asistenta iz polja kineziologije. (Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2016.). Studijski program preddiplomskog sveučilišnog studija kineziologija Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti).

9. ZAKLJUČAK

U Osijeku se 124 godine obrazuju učitelji. Od ustrojstva Pedagoške akademije, tj. od 1961./62. godine učitelji su se obrazovali na dvogodišnjem stručnom studiju razredne nastave i stjecali naziv nastavnik razredne nastave. Akademske 1977./78. godine Pedagoška akademija prerasta u Pedagoški fakultet pa se dvogodišnji stručni studij razredne nastave preustrojava u četverogodišnji učiteljski studij. Polaznici ovoga studija stekli naziv diplomirani učitelj. Akademske 1998./99. godine Visoka učiteljska škola izdvojena je iz sastava Pedagoškoga fakulteta. Na Visokoj učiteljskoj školi u Osijeku ustrojavaju se četverogodišnji stručni učiteljski studiji dopunjeni s pojačanim programima iz predmeta povijest, informatika, engleski i njemački jezik. Prerastanjem Visoke učiteljske škole u Učiteljski fakultet, a kasnije u Fakultet za odojne i obrazovne znanosti smjer razredne nastave traje 5 godina s dopunjenim pojačanim programima iz informatike, stranog jezika i razvojnog smjera. Iskustvo, rad, rast i razvoj prvodobnih tečajeva do fakulteta bio je dugotrajan i iscrpan proces koji nas dovodi do današnjih rezultata. Zadovoljavajuće je vidjeti da se uloženi trud i dugotrajni proces pokazao kao uspješan te da u Osijeku nakon dugo godina postoji preddiplomski sveučilišni studij Kineziologije. Može se zaključiti da je ovo tek početak i najvjerojatnije budući znanstveno-nastavni razvoj kineziologije u Osijeku vezan je uz nastavak institucionalnog razvoja Sveučilišta i osnivanja budućeg Odjela za kineziologiju, a zatim i Kineziološkog fakulteta u Osijeku.

10. LITERATURA

1. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. (2004.). Učiteljska škola u Osijeku: ravnatelji, profesori i maturanti 1893-1965. Zagreb-Osijek: Biblioteka Slavonije i Baranje
2. Pedagoška akademija. *IZVJEŠTAJI o radu Pedagoške akademije Osijek u razdoblju od 1961. do 1977. šk.g.* Osijek: Pedagoški fakultet
3. Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku (2002.). *Pedagoški fakultet (1977. – 2002.): Proslav.* Osijek: Pedagoški fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.
4. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2014.). *Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni učiteljski studij* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti
5. Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku (2005.). *Integrirani preddiplomski i diplomski petogodišnji sveučilišni studij za školskoga učitelja/učiteljicu* Osijek: Visoka učiteljska škola
6. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (2016.). *Studijski program preddiplomskog sveučilišnog studija kineziologija* Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti